

og store praktiske Ulemper, og jeg tror endda, at de ville vise sig endnu større, naar de komme til at foreligge. Naar Opfyldelsen af § 32 vil medføre, at Antallet af Folketingsmedlemmer maa blive mellem 150 og 160, nærmest ved 160, saa kan det ikke nytte, at man siger: der staar „omtrent“, og at man derfor kunde lade nogle Kredse blive større, det kan ikke hjælpe, for man maa altid erindre, at enkelte Kredse ville blive mindre. Man kan derfor være vis paa, at hvis man vilde opfylde Grundlovens § 32, vilde man komme til et hidtil herhjemme og vistnok i ethvert Lands Annaler ukendt stort Antal Repræsentanter i det folkevalgte Kammer. Jeg tør saa meget mere betone dette og ikke indlade mig videre paa det, saa meget mindre som der fra anden Side her i Salen, nemlig fra det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) er kommet Udtalelser, der ganske stemme dermed. Det ærede Medlem bemærkede ifølge Rigsdagstidenden, at man kunde let fra alle Sider blive enig om, at det var ønskeligt, at Antallet af Medlemmer her i Folketinget ikke i høj Grad forøgedes. Jeg tror ogsaa, at den Erkendelse efterhaanden arbejder sig frem, at der mere og mere bliver en Følelse af, at det praktisk talt ikke gaar an at udvide Folkerepræsentanternes Antal i saa høj Grad, som vilde blive den direkte Følge af Opfyldelsen af Grundlovens § 32. Nu vil jeg sige, at hvad mig personlig angaar, vilde jeg ikke have det allermindste imod, om man gik en Mellemsvej, om man altsaa kunde finde en eller anden Maade, hvorved man kunde raade Bod paa de værste Ulemper, og jeg har flere Gange gjort mig Ulejlighed for at finde en saadan Udvej. Jeg har ogsaa faaet forskellige Forslag fra mine Venners Side desangaaende, altsaa Forslag, som tilsigtede at finde en Udvej, hvorved man uden at skride til en saa uhyre Forøgelse af Antallet dog kunde raade Bod paa de værste Ulemper. Men jeg maa ærlig tilstaa, at jeg kan ikke se, det er muligt at gøre det uden at komme i Strid med Grundloven. Sagen er nemlig den, at Grundlovens § 32 jo aldeles ikke paabyder, at man i ethvert givet Øjeblik, hvor det med Føje kan siges, at Indbyggerantallet i Kredsene ikke svarer til det Forhold, som Grundlovens § 32 opstiller, skal skride til en Omlægning. Den byder det ikke, og det kan aldrig have været Meningen at paabyde det, thi det vilde medføre en stadig Omlægning og Uro i vort politiske Liv, som ikke kan have væ-

ret Grundlovens Mening. Grundlovens Mening i den Henseende er ganske den samme, som f. Eks. Meningen er med § 74; den siger, at Nævninger skulle indføres i visse Straffesager. Jeg har aldrig hørt, at nogen har paastaaet, at man begik Grundlovsbrud, som vi altsaa alle vare medskyldige i, fordi vi nu i over 50 Aar ikke have ført dette Paabud ud i Livet; jeg har tværtimod altid hørt, at det er et Løfte, Grundloven giver, og at Sagen en Gang skal afgøres, men at man skal afvente den Tid, da Meningerne om den rette Omordning af Straffeprocessen have fæstnet sig, den Tid, da den almindelige Stemning er for denne Ordning, og da de politiske Forhold tillade at udføre det paa gunstig Maade. Hvad jeg derimod ikke kan erkende, og hvad jeg maa sige har forundret mig at høre i denne Sal fra en æret Talers Side, det var, at det skulde være muligt at foretage en Omændring af Straffeprocessen uden at indføre Nævninger. I den Henseende ere Grundlovens §§ 74 og 32 ganske klare. Man kan ikke, saa længe man ikke vil ophæve § 74, foretage en Omordning af vor Straffeprocess uden at indføre Nævninger, og man kan ikke, saa længe man ikke har forandret Grundlovens § 32, foretage en Omlægning uden at opfylde det Bud, der staar i § 32; man maa i begge Tilfælde, som jeg har udtalt, vente, indtil Anskuelserne om den bedste Ordning have fæstnet sig, og indtil den politiske Situation tillader med noget Udbytte at begynde paa den Sag. At jeg for mit Vedkommende ikke mener, at det nuværende Øjeblik dertil er gunstigt, det udtalte jeg allerede i Fjor, og jeg tror, at naar jeg har fremført de for Resten ikke lange almindelige politiske Betragtninger, som jeg nu straks skal komme til, vil enhver se, at efter mit Syn paa den politiske Situation kan jeg ikke ønske, at dette Spørgsmaal rejses nu. Et andet er, at man skal beholde det in mente, det er et Spørgsmaal, der maa og bør finde sin Løsning, vi maa, saa snart Situationen viser sig gunstig dertil, træffe vort Valg: Enten opfylde Grundlovens § 32 eller skaffe en Grundlovsforandring til Stede. Jeg turde maaske endnu, da jeg er ved dette Spørgsmaal, tilføje, at jeg ingenlunde betragter det som noget, man bør bebrejde nogen, at Kravet om Folketingskredsens Omordning væsentlig fremkommer fra deres Side, som vente ved en ny Omordning at faa flere Repræsentanter. Tværtimod forekommer det mig at være en politisk Pligt for ethvert Parti at